

REFERAT Det Grønne Råd d. 26-02-2025

Mødedato Onsdag d. 26. februar 2025 kl. 15:30

Mødested Miljø og Teknik

Indholdsfortegnelse

1. Dagsorden Det Grønne Råd 26022025.....	3
---	---

1. Dagsorden Det Grønne Råd 26022025

Sagsfremstilling

Referat af møde i Det Grønne Råd
i Svendborg Kommune

onsdag den 26. februar 2025

kl. 15.30-17.30

Svendborgvej 135, Vester Skerninge (Mødelokale 1 og 2)

Deltog: Allan Mortensen, Ninna Larsen, Bo Egelund, Christian Ahlefeldt-Laurvig-Lehn, Daniel Brøndsted Nielsen, Ella Maria Bisschop-Larsen, Flemming Madsen, Jens Fabricius, Jesper Kiel, Lasse Ussing, Thomas Bjørneboe Berg, Michael Mortensen, Niels Andersen, Søren Hansen, Rasmus Scheelke, Marianne Wedderkopp, Birgitte Hjerrild, Julia Juhl Weisser, Hanne Bat Finke, Dorit Fruergaard, Liselotte Kæmpe (ref.).

Afbud: Anni Borup, Christian Vesterager, Hans Jakob Clausen, Jakob Humaidan, Rasmus Elmquist Casper, René Lund Chetronoch, Mette Serup.

Referat er skrevet ind med kursiv.

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden.

Godkendt, Punkt 4 og 5 rykkes rundt.

Astrid Birkebak, Friluftsrådet er trådt ud af rådet. Ninna Larsen deltager i dagens møde som suppleant.

2. Opfølgning på sidste møde den 4. december 2024 v/ Jesper Kiel og Marianne Wedderkopp.

- Status plejeplan Syltemade Ådal.

Som nævnt sidst, arbejder vi på at udarbejde en plejeplan. Vi er i tæt dialog med lodsejerne. Vi har holdt fælles møder og gåture samt besøg hos de enkelte lodsejere. Der er kommet nogle juridiske spørgsmål, som vi er i gang med at udrede inden det videre arbejde.

- Beslutning om artsrige vejkanter i TMU.

Vores afdeling for Trafik og Infrastruktur (TI) arbejder på at finde en løsning, der tilgodeser de artsrige vejkanter inden for budgetrammen. TI forventer at forelægge en sag for Teknik- og Miljøudvalget på mødet i juni. Der tages udgangspunkt i det arbejde og materiale, som DN og DBF har lavet. TI vil tage kontakt til DN og DBF i forbindelse med udarbejdelsen af dagsordenpunktet.

Den generelle rabatslåning er rykket 15 dage frem.

- Ella Maria: Hvad sker der indtil da med vinterslåningen? Det skal ske inden 1. april. Af hensyn til vores registreringer vil vi gerne vide, hvad der sker.
Marianne: TI havde ikke mulighed for at være med i dag, så vi må være svar skyldig.
- Jesper: Vi følger op og skriver svar ind i referatet.

Trafik og Infrastruktur har efter mødet oplyst, at klipning af de artsrige vejkanter sker én gang årligt i perioden 1. februar – 31. marts. TI oplyser yderligere, at klipningen pt. pågår, og at alle strækninger bliver udført nu.

3. Meddelelser/kort nyt

- Status det fælles fynske Life-projekt ('LIFE Ring') v/ Marianne Wedderkopp.

Et projekt i samarbejde med de øvrige ni fynske kommuner. Mange EU- formalia – de er ved at være på plads. Svendborg Kommune arbejder også med LIFE-projektet på Ærø og Langeland som led i det forpligtende samarbejde.

I forhold til realisering af projekter er vi i kontakt med lodsejere i Svendborg Kommune. Vi tænker arbejdet sammen med den Grønne Trepert, da det er flere af de samme lodsejere.

I LIFE-projektet indgår også udarbejdelse af en fælles fynsk biodiversitetsstrategi. Vi venter her på at høre, hvad EU's naturgenopretningsforordning forpligter os til.

Niels: Vær opmærksom på EU's naturgenopretningsforordningen krav om forbedringer for almindelige agerlandsfugle: 10 % inden 2030, 20 % inden 2040 og 30 % inden 2050.

- 'Natur og Friluftsliv' – opsamling på offentlig høring v/ Marianne Wedderkopp.

Ingen indkomne høringssvar. Dorit er ved at gøre klar til at den kommer på udvalgsmøde og kommunalbestyrelse til april – til endelig godkendelse.

- Status skovrejsningsprojekt ved Svendborg v/Dorit Fruergaard idet Anni Borup havde meldt afbud til mødet.

Naturstyrelsen (NST) er ved at lægge sidste hånd på en plan for skovrejsningen på de første 114 ha. De har brugt meget tid på at få styr på afvandingsforholdene, da det betyder meget for planen. NST vil gerne skabe naturlige vandstandsforhold på arealerne og det kræver meget opmærksomhed på naboarealerne. NST forventer at offentliggøre forslag til plan på et borgermøde den 26. marts.

NST har sideløbende været i dialog med lodsejere om at kunne sikre direkte adgang fra Skårup til den nye skov. NST venter lige nu på et salgstilbud fra lodsejer.

4. Forslag til kommuneplanrevision, gennemgang af 'grønne' temaer som led i høringsprocessen v/ Julia Juhl Weisser og Hanne Bat Finke.

Det viste oplæg er vedlagt som bilag.

Julia Weisser gennemgik, efter en kort opsummering siden sidst, kommuneplanforslagets temaer om Natur, Grønt Danmarkskort og skov, Lavbunds- og vådområder, Geopark og Friluftsliv samt Vedvarende Energi. Julia gjorde opmærksom på at kommuneplanen er digital – fungerer bedst i Chrome.

Natur, Grønt Danmarkskort og skov

Ella Maria: I hvilket omfang har I anvendt 30 %-naturkortet fra KU?

Julia: Der er væsentlige forskelle – denne udpegning er lavet før kortet fra KU. Kort til sidst som viser overlap.

Søren: Er alt skov ikke med?

Julia: Der kan godt være skov, som ikke er med i udpegningen. Kommuneplanlægningen for skovrejsning er fortrinsvist, hvor kommunen ønsker, at der plantes skov fremover grundet strategiske interesser som f.eks. grundvandssikring, rekreative interesser, landskabs- og naturforbedringer.

Michael: Christiansminde – skov derude er slet ikke med på kortet.

Julia: Næste kort – Planlægning af ny skov, så hvis skoven allerede er der, er den ikke nødvendigvis med. Formålet med Grønt Danmarkskort er at skabe sammenhæng.

Kommuneplanen viser, hvor vi gerne vil skabe en udvikling.

Michael: Sjovere at vise det hele.

Julia: Et sådan kort kan vi godt lægge ind i redegørelsen for at vise, hvor der er eksisterende skov sammenholdt med, hvor kommunen ønsker ny skov.

Lasse: Biodiversitetsrådet anbefaler grønne korridorer – sammenhængende områder – hvorfor er der 'hul' i Grønt Danmarkskort mellem Lundemosen og Sortemosen?

Julia: Det kan være med begrundelse i hensyn til andre udpegninger som fx særlige værdifulde landbrugsområder. Kommuneplanen skal afveje interesserne.

Chr. A.: Der er vildt meget udlagt som negativ skovrejsning – vil kommunen reducere i

udpegningen for negativ skovrejsning?

Julia: Der er arealer, som vi skal udlægge som negativ skovrejsning fx arealer med vejreservationer, råstofområder, arealer af hensyn til indkig/udsigt fra kirker mv. Derudover kan der i for sammenhæng med f.eks. landskabsudpegninger og kulturhistoriske hensyn være steder hvor kommune ikke ønsker skovrejsning. Vi modtager gerne høringssvar med konkrete forslag.

Som noget nyt har vi udlagt stilleskov og urørt skov i de kommunale skove. Julia inviterede til at det også kunne ske i private skove.

Chr. A.: Gør opmærksom på stort negativt område nordpå.

Julia: Det kan fx skyldes andre naturudpegninger – det her er ”kun” skov.

Ella Maria: Grundvandskortlægningen og udpegningen af særlige sårbare drikkevandsområder på Fyn – er der taget hensyn hertil? I bør sammenholde den nyeste grundvandskortlægning med de negative skovrejsningsområder. Skov kan være med til at sikre grundvandet.

Julia: Kommuneplanens afsnit om grundvandsbeskyttelse er ikke til revision denne gang.

Arbejdet i Grøn Trepert kan resultere i et tillæg til kommuneplanen.

Chr. A.: Problem med negativ skovrejsning.

Jesper: Vi må kigge på det, og ja kom endelig med høringssvar.

Lavbunds- og vådområde.

Julia viste bl.a. case om Stenstrup Issø – projektidé med stort vådområdeprojekt.

Søren: Jeg er måske inhabil, ejer noget at Issøen. Det er et meget produktivt areal - den bedste landbrugsjord, der er på mine ejendom. Hvad skal der til, for at et areal er et særligt værdifuldt landbrugsområde?

Julia: Jeg må sende dig et skriftligt svar.

Kriterier for udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder (SVL):

Af den gældende kommuneplan fremgår kriterierne for udpegningsgrundlaget for så vidt angår særligt værdifulde landbrugsområder. Uddrag af kommuneplanen er vedlagt som bilag.

Søren: Vi har aldrig kunnet lave minivådområder. For der har ligget en idé om, at der skulle være et stort vådområde. Vil I forklare det nærmere.

Julia: Det må jeg svare på i forbindelse med referatet.

Omkring minivådområder i Issøen: Kommunen får konkrete projektforslag om minivådområder til udtalelse fra udtagningskonsulenterne. Kommunen har udtalt sig imod nogle projektforslag fx hvor de lå i et område omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Kommunen vil også kunne udtale sig imod placering af et minivådområde, der vil kunne forringe effekten af et kommende vådområdeprojekt. Det vil komme an på en konkret vurdering. Kommunen har ikke modtaget henvendelser om placering af minivådområder i Issøen.

Marianne: Du sendte en mail herom efter den første præsentation i Det Grønne Råd af ideer til revision af kommuneplanen. Vi har videresendt din mail til Planafdelingen og du skulle gerne have fået svar.

Jesper: Der er to væsentlige interesser her og så kommer Grøn Trepert oven i. Og igen, send endelig høringssvar.

Julia: Ja der er hele tiden en afvejning i Kommuneplanen.

Friluftsliv

Ninna: Det du fremlægger der, er en del af KP. Kunne man lave en friluftsstrategi sammen med Naturama og Geopark?

Jesper: Det ligger umiddelbart i Natur- og Friluftsstrategien. Når den skal revideres næste gang (ikke denne gang som er en minirevision) så kan det godt være, den skal splittes i to.

Julia: Nyt i denne kommuneplan, er det skrevet en retningslinje ind, at kommunen gerne vil støtte op om friluftslivet. Der er medtaget stireservationer af principiel karakter.

Chr. A.: Geoparken – handler om bosætning. Den viste sti 'Øst/Vest strengen' - den er ret dramatisk. Hvordan får I lodsejere med på det?

Julia: Det ved vi endnu ikke.

Chr. A.: Ikke mange turister der i dag. Da vi sagde ja til Øhavsstien, blev vi lovet, at man ville lede turister mod syd til Øhavsstien – at det nordlige område skulle være et 'fredet område' på grund af mange jagtinteresser.

Ella Maria: Et andet synspunkt – mange af landsbyerne har ikke bynær natur og heller ikke skov. Der er et kæmpe behov for at landsbyerne får bynær natur og forbindelse til nærmeste naturområder og skove.

Jesper: Det er måske ikke lige præcis der, hvor linjen er – strengen er bred og principiel.

Flemming: Vi stiller krav til bynatur.

Julia: Det kommer i en senere slide.

Vedvarende Energi

Ella Maria: Har politikere overvejet at lave en negativ VE-udpegning på samme måde, som man gør med negativ skovrejsning? Jeg vil anbefale en negativ udpegning, så man ved, at der er områder, der ikke kan komme i spil. At man har et kort, hvor man kan se det på. Sådan som det er nu, er alt jo i spil.

Julia: Det er der ikke, men der er flere retningslinjer nu, som begrænser mulighederne for at sætte VE-anlæg op.

Ella Maria: Som borger efterlyser jeg en planlægning.

Jesper: Det er i virkeligheden svært. Der sker hele tiden ting, som vi ikke har kontrol over. Fx én der køber tre ejendomme, og så kan det pludselig lade sig gøre.

Julia: Vi har 4 ansøgninger lige nu. Kommunen laver en kvalitativ vurdering af, hvad der kan lade sig gøre. Vi ser også på, om der er mulighed for tilpasninger.

Allan: Har kommunen mål for, hvor mange anlæg der kan etableres?

Julia: Nej det er der ikke.

Jesper: Også afhængig af andre kommuner på Fyn. Vi udnytter de samme ledningsnet. Vi skal kun etablere det nødvendige. Vi laver ansøgningsrunder og behandler det, der er giver mening.

Allan: Faaborg-Midtfyn Kommune (FMK) planlægger for 1.800 ha solceller.

Julia: Arealer til biogasanlæg i den nordlige del af kommunen er taget ud af kommuneplanen.

Ninna: Hvad med biogasanlæg på Tåsinge?

Julia: Det anlæg er der. Planlægningen her er fremadrettet.

Jesper: Anlægget på Tåsinge er et 'gårdanlæg'. Det nordlige biogasområde er taget ud, fordi der er sagt ja til et stort anlæg i FMK i umiddelbar nærhed – så der er ikke brug for

flere der.

Bynatur

Hanne Bat Finke præsenterede kommuneplanens afsnit om bynatur. Bynatur er et nyt emne i kommuneplanen og Hanne indledte med baggrunden for planlægningen og kom med eksempler på de kvaliteter, som bynatur giver. Afslutningsvis fortalte Hanne om hvordan der fremover vil blive stillet krav om en biofaktor i forbindelse med nye lokalplaner.

Chr. A.: Tankefuld - kommunen ejer jorden. Hvad har I tænkt jer?

Jesper: Lidt uden for kommuneplanen?

Ninna: Har kommunen ikke et forbud mod at man lægger fliser over hele sin grund.

Marianne: Byggeloven har befæstningsgrad. Og ja det kan vi se overskrides nogle steder.

Jesper: Det står også i KP – men vi har ikke folk til at holde øje med det.

Ella Maria: Godt at bynatur kommer med i kommuneplanen, men ærgerligt at det kun gælder i de større byer. Mange landsbyer Gudbjerg fx har ingen træer. En skam at det kun vil gælde større byer. Vi mangler i høj grad natur i landsbyerne

Hanne: Bynaturen omfatter i kommuneplanforslaget Svendborg by og lokalbyerne. For disse lokalbyer er der særskilt fokus på fx stiforbindelser og kirkejorde, der udgør et arealmæssigt stort potentiale for de fleste lokalbyer.

Uddybning efter mødet: Lokalbyerne følger udpegningen i bymønstret: Vester Skerninge, Ollerup, Kirkeby, Stenstrup, Gudbjerg & Gudme, Hesselager, Skårup, Landet & Lundby. Der henledes i øvrigt til de generelle bestemmelser for biofaktor ” Planlægning for rekreative områder, stiforbindelser og tekniske anlæg i det åbne land er også omfattet krav til grøn kvalitet og biofaktor.”

Ella Maria: Omfartsvejen har en høj urban bioscore. Det er en af dem, der er ved at ryge ud af den særlige drift af artsrige vejkanter, hvis ikke man fastholder plejen. Det vil være ærgerligt, hvis det sker.

Jens: Rigtig godt – men tænkt også transport ind. Jeg savner en sammenkoblingen mellem grøn by og mobilitet. Giv plads til en anden måde at transportere sig på end i bil. Skab også en grøn by mobilitetsmæssigt. Der ligger et stort potentiale i en mobilitetsplan. Asfalt fylder.

Flemming: Godt at der er taget fat i en biofaktor i kommuneplanen – ærgerligt at man ikke har taget industriområderne med. De trænger til noget grønt.

Hanne: De er med, men med lavere biofaktor på 0,3, da dette har været vurderet realistisk. Der sættes krav til biofaktor for erhvervskategorierne E1, 2 og 3, men ikke for E4 og E5.

Uddybning efter mødet: Til gengæld er der for E4 og E5 indskrevet et krav: ”Ved lokalplanlægning stilles i stedet for krav om større træer på ikke befæstede arealer og på parkeringsarealer på baggrund af et konkret skøn.”

Flemming: Godt med en plan, men det skal føres ud i livet. Fx træer, alle synes det er en god idé, men ikke ingeniørerne i CETS, der siger, at træer ødelægger asfalt og kan

udgøre en sikkerhedsrisiko. Planen er god.

Hanne: Det er hensigten, at der udpeges særlige områder i byerne, hvor arealerne tillader, at træerne har gode vækstbetingelser over tid. Derudover at vi arbejder med træplantninger, der har længere og kortere levetid, så der fx kan sondres imellem eks. vejbeplantninger med trange vækstbetingelser og nye vejudlæg, hvor der gives mere plads over tid.

Ella Maria: Det skal du jo som politiker være med til at sørge for.

Uddybning efter mødet: Der blev spurgt til KAN og SKAL formuleringer, og her vil vi gennemse kommuneplanens retningslinjer og vurdere om forvaltningen vil anbefale ændringer ift. "kan/skal bestemmelser" ifm. en endelig vedtagelse

Lasse: Super god plan – vigtigt med en god formidlingsplan, så man får borgerne med. Det viser fx biodiversitet/artsrige grøfter -hvor folk ikke vil have højt græs.

Tag det blå med – mærkeligt at kommunen ikke har noget med det at gøre.

Rasmus: Varmer at se projekter fra København, som jeg har været inde over. Det er sindssygt svært, mange projekter er ikke blevet til noget. Der er også indarbejdet stormflodssikring og klimarobusthed – nedkøling er vigtig. Svært når der skal pilles ved eksisterende by. De projekter, der er blevet til noget, har fået stor fondsstøtte. Der er også udgifter til drift/vedligehold. Der er også kompromiser, man mister fx parkeringspladser og det er svært for busser at komme rundt. Men ja godt med træer.

Jesper: Enig i værdien af bynatur. Vi må have opbrugt vores 'platan'-kvote.

Jesper: til Julia – cliffhanger med et kort.

Julia viser kort med en sammenstilling af kommuneplanens Grønt Danmarkskort og Københavns Universitets bud på placering af store sammenhængende naturområder. Der er delvis overlap.

Jesper: Og husk at sende høringssvar.

5. Grøn Trepert – orientering om arbejdet. Det Grønne Råds rolle som følgegruppe. v/ Rasmus Scheelke. Rasmus' oplæg er vedhæftet som bilag.

Rasmus gennemgik opgaven for den lokale grønne trepart og tidsplanen.

Søren: Det er kvælstof det drejer sig om og ikke kun gylle.

Thomas: Tænkte at det vil give god mening at udtage landbrugsjorde langs kysten og på øerne. Bekymrende at se så mange kystnære arealer udpeget som særligt værdifulde landbrugsarealer.

Jesper: Der udledes kvælstof med vandløbene. Det ligger der beregninger på. Der er lavet en database – MARS, som laver de beregninger og som vi skal bruge i planlægningen.

Rasmus: Der er udarbejdet retentionskort, som viser hvilke jorde, der bedst tilbageholder kvælstof.

Ella Maria Ekstensiveringskort set i Arealinfo (arealer som lodsejerne har ønsket ekstensiveret). De små øer er godt med. Men på Fyn er der ikke mange ønsker om ekstensivering.

Allan: Minivådområder har en stor kvælstoffjernelseskapacitet. Det er vigtigt at få noget,

som er effektivt.

Rasmus: Der er flere virkemidler. Den lokale trepart skal afveje.

Chr. A.: Nu er jeg blevet landmand. Har deltaget i to møder, det er meget vigtigt for landbruget, at det her lykkes. Ellers bliver alle straffet – også planteavlerne (ikke kun kvæg og svineproducenter). Vi vil rigtig gerne, at det lykkes. Virkelig en opgave at motivere folk.

Ella Maria: Det vil vi – DN- også.

Rasmus: Ja landbruget skubber godt på.

Søren: Hvem holder styr på det? Vi skal finde 180 tons i Svendborg. Det handler om at nå i mål. Jeg kommer måske til at trække en stor del af læsset, men den må jeg tage med Christian A. Hvem styrer, at der bliver udpeget nok?

Jesper: Vi begynder på en blank tavle. Vi har første møde i lokal trepart i morgen.

Rasmus: Vi har dog nogle arealer i kikkerten.

Chr. A.: Vi skal planlægge for mere for at være sikker på at nå i mål. Ikke alle projekter lykkes. Vi skal helst nå 30-50 % over.

Ninna: Er der udpeget noget?

Marianne: Vi genbesøger dem, hvor det tidligere ikke er lykkedes og ser, om der er sket noget nyt.

Jesper: Ja vi begynder på en frisk, anden økonomi og et kollektivt pres nu.

Chr. A.: Bøllemosen blev stoppet på grund af økonomi, men nu er det anderledes.

Ella Maria: Det er jo ikke kun et spørgsmål om at fjerne kvælstof. Der er også andre vigtige mål.

Jesper: Kvælstof er hovedformålet i år, men det skal gerne spille sammen med de øvrige interesser.

Søren: Ja jeg troede det var CO₂, det kom til at handle om, hvor jeg er godt med.

Men så blev det kvælstof.

Jesper: Vi informerer jer om arbejdet med Treparten på de næste møder.

6. Administrationsgrundlag for arbejde med at sikre offentlighedens adgang i naturen og langs kyster v/ Marianne Wedderkopp.

Teknik- og Miljøudvalget har afsat midler til en ny medarbejder, der skal arbejde med at sikre adgang til kysten og øvrige naturområder. Stillingen slås op i morgen. Opgaven indeholder meget jura. Derfor søger vi en jurist i gummistøvler. Vi deler kysten og naturen op i nogle klumper. Vi kan ikke bare tage alle 180 km i et stræk, for der skal sagsbehandles undervejs. Thurø by og Rantzausminde kyst bliver de første områder – steder hvor vi har mange henvendelser. Det har vi fået mange reaktioner på.

Lovgivningen er tydelig, men også meget kompleks. Historiske forhold spiller bl.a. ind i forhold til lodsejernes ret.

Ella Maria: DN er meget tilfredse med, at der bliver taget hul på opgaven og håber, at det vil ændre noget.

Jesper: Vi tager fat nu, men ved også at det har 'hængt'.

Ninna: Handler det også om skilte?

Jesper: Det drejer sig om alt - også skilte og havemøbler, alt, men primært adgang.

7. Forslag til ekskursioner.

? Tirsdag den 27. maj: Møde og ekskursion (12.00-18.00)

Forslag til ændring af møde dato til 26. maj pga. ekskursion med GeoPark bestyrelsen den 27.

Vedtaget at dato ændres til 26. maj. Liselotte sender kalenderinvitation ud. Ekskursionen bliver med Grøn Trepert som tema.

? Dato?: Ekskursion - planlægges af DGR. Dato besluttet på mødet den 26. maj. Ella Maria og René har overvejet at være primusmotor, men har ikke nået at koordinere. Har tænkt på Sortemosen. Ella Maria vender tilbage herom.

8. Eventuelt.

Stenrev

Rasmus: Staten har afsat en pulje på 500 mio. kr. til forbedring af havmiljø (Havnaturfonden). De 100 mio. kr. udmøntes i 2025. Nogle af midlerne er øremærket til projekter i bl.a. Det Sydfynske Øhav. Vi ser på et projekt med bl.a. udlægning af stenrev i Det Sydfynske Øhav. Sagen behandles i Teknik- og Miljøudvalget i marts. Det er i samarbejde med Geoparken.

Jesper: Ja og i samarbejde med de andre sydfynske kommuner. Ålegræs er ikke relevant før vandkvaliteten er blevet bedre.

Ninna: Er der noget andet end de stenrev, der er vedtaget ved Lyø, Helnæs og Fredericia?

Rasmus: Ja det er hav nationalparker. Det her er en anden pulje.

Jesper: Og vi har allerede i Svendborg Kommune afsat midler til etablering af stenrev – der er krav om en vis egenfinansiering.

Ninna: Hvem skal etablere det?

Rasmus: Geoparken skal køre projektet.

Rettigheder til fotos, der bliver brugt i PP

Rasmus: Vi offentliggør referat og bilag fra møderne i Det Grønne Råd på kommunens hjemmesiden. Så være opmærksom på, at I har rettigheder til de fotos, som I benytter til Powerpoints oplæg. Ellers risikerer man at få en regning for uretmæssig brug.

9.